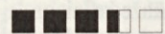

LEV JESRČNI LIONHEART

Režija:
Sheldon Lettich

Scenarij:
Lettich, Van Damme

Fotografija:
Robert C. New

Glasba:
John Scott

Igrajo:
Jean-Claude Van Damme,
Harrison Page, Deborah Rennard

Produkcija:
Wrong Bet, Imperial ENT.,
ZDA, 1990

Če tisti, ki že od malih nog zahajate v kino, pomislite, kaj vas je takrat najbolj navduševalo, potem lahko to razmišljanje skrite v misel: Šestdeseta so predaleč, da bi se jih še spomnili, zato ste jih podoživeli na videu, v sedemdesetih vas je nezadržno privlačil špageti western in nindža-fu žanr s svojim kraljem Brucom Leejem, osemdeseta so vam odkrila črno magijo hororja in trilerja, v devetdesetih pa se skozi filmske kolaže omenjenih žanrov spominjate svojih mladostniških junakov in iščete tisto, kar vas bo v enaki meri fasciniralo. To seveda velja za tiste, ki se v mladosti še niste zastrupljali z evropskim filmom.

Kaj je torej v devetdesetih skupni imenovalec naštetih obdobij in žanrov? Nedvomno Jean-Claude Van Damme in njegova borilna koreografija, ki zajema tako evropski žanrski podaljšek v Hollywood, *revival* nindža-fu estetike in trdega, nepremagljivega *tough guy* junaka kot tudi horor ikonografijo, ki jo evocira njegovo mišičasto, mehansko izurjeno telo, v določenih trenutkih transformirano v popoln ubijalski stroj. Jean-Claude Van Damme je v devetdesetih utelešeni in preživeli ostanek žanra — nekakšen spomin na film, ki je obeležil najlepša leta našega življenja.

Van Damme in njegovi filmi se od drugih *macho* produkcij, ki jih danes zastopajo B-kulne figure filma, kot so Steven Seagal, Chuck Norris in Dolph Lundgren, ločijo po tem, da v sebi še vedno zajemajo

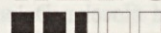
naivno razdelitev žanrskega junaka na dobrega in zlega; če so ostali našeti ponavadi sivi, je Van Damme vedno bel (npr. *Kickboxer*) ali pa črn (npr. eden njegovih prvih filmov *Black Eagle*). Ta dva ekstrema pa lahko zastopa tudi v istem filmu hkrati, npr. *Double Impact*; toda po logiki njegovega filmskega imidža, ki ga je ponesel med najbolj priljubljene B-zvezde, se oba ekstrema zlijeta v enega samega — pozitivnega.

Film *Lionheart*, ki ga poznamo iz video piratskih časov še pod naslovoma *A. W. O. L.* in *Wrong Bet*, ni tako nič drugega kot nadaljevanje Van Dammove *mainstream* linije pozitivca, kljub dejstvu, da je na začetku kariere zastopal mnenje, da je bolje biti izrazit negativec kot bledec pozitivec. Film *Lionheart* lahko tako jemljemo tudi kot opravičilo za odklon v pozitivno, čemur je botroval Van Dammov nenadejan vzpon med zvezde B-produkcije. Socialna podstat omenjenega filma, ki je podobna tisti v nedavno videnem »rockyjevskem« *Gladiatorju* (Rowdy Herrington), pa predstavlja nekakšen otipljiv razlog za to nepričakovano preusmeritev.

Lionheart ostaja korekten žanrski izdelek, ki je še vedno izdatno začinjen s filmsko preživeli vrednotami. Zanimivo pa je, da to nikogar ne moti; ravno nasprotno — če Van Damme tega ne bi zastopal, bi njegovi filmi delovali popolnoma izgubljeno v morju videokaset, ki preplavljajo trg s svojim sporočilom, da so devetdeseta obdobje antiherojev. Za ekotiko v *Lionheartu* pa poskrbita dva legionarja, ki hočeta vrniti Van Damma v tujsko legijo (torej v ligo negativcev), ki govorita srbohrvaško in v tem jeziku tudi sočno preklinjata. Sicer pa se tudi Sheldon Lettich sliši nekoliko ekotično, mar ne?

Van Dammovi filmi, torej tudi *Lionheart*, omogočajo iluzijo tistih časov, ko smo bili mi in film z nami še nedolžni — pri vsakem gledanju tovrstnih izdelkov pa se moramo vprašati, če je bilo v tej nedolžnosti kaj slabega. Ni bilo; in tako tudi ni razloga, da nam ti filmi ne bi bili več tako pri srcu, kot so nam bili takrat, in da jim tudi v devetdesetih ne bi zaupali.

SMRTONOSNO OROŽJE LETHAL WEAPON 3

Režija:
Richard Donner

Scenarij:
Jeffrey Boam in Robert Mark
Kamen po zgodbi Jeffreya Boama

Fotografija:
Jan De Bont

Glasba:
Michael Kamen, Eric Clapton,
Davud Sanborn

Igrajo:
Mel Gibson, Danny Glover,
Joe Pesci, Rene Russo,
Stuart Wilson, Steve Kahan

Produkcija:
Silver Pictures
ZDA, 1992

Navajeni smo že, da se visokoproračunske nanizanke iz *sequela* v *sequel* bolj spreminjajo v parodijo samih sebe — to pa zato, ker se njihovi ustvarjalci skozi povsem upravičeno sprašujejo, kaj sploh lahko visokoproračunski *all-stars* akcioner še pokaže. Ker je odgovor gledalcu znan, glasi pa se: Malo, ali bolje: Nič več, ostanejo producentom tri alternative:

1. Skozi nanizanko podoživeti njen lasten vzpon med zvezde *box-office*, tako da nam zadnji, ponavadi tretji del pove, kaj je sploh ustvarilo glavnega junaka nanizanke (npr. *Rambo I-III*, *Indiana Jones I-III* in *Back to the Future I-III*).

2. Nanizanko nadaljevati do logičnega in neizogibnega konca, ki mu ponavadi v prvi vrsti botruje vedno manjši *box-office* (npr. *Alien I-III*, *Rocky I-V* in *Friday 13th I-VIII*).

3. Nanizanko na isti točki v nedogled oblačiti v nova oblačila, dokler njeno bistvo ne postane popolnoma nerazpoznavno in se spremeni v lastno nasprotje — torej majhen film, narejen z velikimi sredstvi: v zadnjem času so to pot izbrali *Nightmare on Elm Street (I-VI)*, *Batman (+ Returns)* in še najbolj očitno *Lethal Weapon 3*.

Banalnost in neatraktivnost filma *Lethal Weapon 3* sta tako najprej

info

Italija bo prva evropska država, ki bo podpisala sporazum o koprodukcijah s Kitajsko, ko bo delegacija predstavnikov italijanske filmske industrije spomladi odšla v Beijing. »O filmskih koprodukcijah smo se s Kitajsko začeli pogovarjati že v času Mao Zedonga. Sedaj je končno nastopil pravi čas,« je povedal Carmine Cianfarani, predsednik ANICE (Associazione Nazionale Industrie Cinematografiche e Audiovisive). Najpomembnejši del sporazuma predstavlja klavzula, ki koproducentom iz obeh dežel olajšuje iskanje sofinancerjev in distributerjev v lastni domovini.

***

Če hollywoodski moguli ne odštevajo več tako zelo radi milijonskih vsot za izvirne scenarije, pa se nič ne obotavljajo, ko je treba ravno toliko plačati za *rewriting* (popravljanje scenarija). Pisanje scenarija na novo je skorajda statusni simbol, večkrat pa ga producenti naročajo zgolj zato, da strežejo muham režiserjev in igalskih zvezd. *Script doctors* klub je precej ekskluziven in obsega le nekaj imen: Robert Towne, William Goldman, Bo Goldman, Shane Black, Jeffrey Boam, Larry Ferguson, Jonathan Lawton, poleg njih pa še dvojici Jack Cash in Jim Epps Jr. ter Lowell Ganz in Babaloo Mandell. Pri *rewritingu* pride včasih do prav absurdnih situacij, eden najbolj zabavnih pa je verjetno primer filma *The Last Action Hero* (Columbia): Williamu Goldmanu so plačali 750.000 USD za *rewriting* scenarija, in to potem, ko sta Shane Black in David Arnott že dobila 1.000.000 USD za popravek izvirnika Zaka Penna in Adama Leffa. Ko pa so že začeli s snemanjem, sta bila Black in Arnott ponovno najeta za *rewriting* Goldmanovega *rewritinga* (ta je bil, kot že rečeno, popravek njunega popravka).

***

Interaktivni kinematografi so decembra lani naredili velik skok, ko je *Controlled Entropy Entertainment* javno predvajal svoj kratki film *I'm Your Man*.

info